

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
N. WAHLA
od 16. svibnja 2013.¹

Predmet C-157/12

**Salzgitter Mannesmann Handel GmbH
protiv
SC Laminorul SA**

(Zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof (Njemačka))

„Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Izvršenje presude donesene u drugoj državi članici – Razlozi za odbijanje izvršenja – Ranija odluka u istoj državi članici u sporu koji ima isti predmet i isti povod te se vodi među istim strankama – Nepomirljive sudske odluke“

1. Treba li sud iz jedne države članice odbiti izvršenje presude donesene u drugoj državi članici ako je ona u sukobu sa sudskom odlukom iz potonje države članice? Ovo novo pitanje, u biti, sažima dilemu u kojoj se našao Bundesgerichtshof (Vrhovni savezni sud, Njemačka).

I – Pravni okvir

2. Prema članku 45. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 44/2001² (Uredba), sud pred kojim je uložen pravni lijek protiv sudske odluke o proglašenju izvršivosti sudske odluke iz druge države članice „odbija proglašenje izvršivosti ili ga povlači“ samo na temelju jednog od razloga iz članaka 34. i 35. U skladu s člankom 45. točkom 2. strana sudska odluka ne može se preispitivati s obzirom na meritum.

3. Članak 34. Uredbe, u dijelu koji je relevantan za ovo pitanje, navodi:

„Sudska odluka se ne priznaje:

...

3. ako je nepomirljiva sa sudskom odlukom donesenom u sporu između istih stranaka u državi članici u kojoj se zahtijeva priznanje;

4. ako je nepomirljiva s prethodno donesenom sudskom odlukom u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, a radi se o istom predmetu između istih stranaka, pod uvjetom da prethodno donesena sudska odluka ispunjava uvjete potrebne za njezino priznavanje u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje.”

1 – Izvorni jezik: engleski

2 – Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001, L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).

4. S učinkom od 10. siječnja 2015., članak 34. točke 3. i 4. Uredbe bit će zamijenjeni člankom 45. stavkom 1. točkama (c) i (d) Uredbe br. 1215/2012.³ Tekst novih odredbi ne odstupa značajno od teksta odredbi koje su trenutno na snazi.

II – Činjenice, postupak i upućeno pitanje

5. SC Laminorul SA (Laminorul), trgovačko društvo sa sjedištem u Rumunjskoj, podnijelo je tužbu radi isplate za dostavu proizvoda od željeza protiv Salzgitter Mannesmann Handel GmbH (Salzgitter) pred Tribunalul Brăila (prvostupanjski sud u Braili, Rumunjska) .

6. Presudom od 31. siječnja 2008. (prva presuda), Tribunalul Brăila odbio je tužbu iz razloga što nije bila usmjerena protiv druge stranke odnosnog ugovora, Salzgitter Mannesmann Stahlhandel GmbH (ranije Salzgitter Stahlhandel GmbH). Ta presuda je postala pravomoćna.

7. Laminorul je pred istim sudom pokrenuo novi postupak protiv Salzgittera s istim predmetom spora. Tužba je dostavljena Salzgitterovu bivšem rumunjskom pravnom zastupniku, čija je punomoć, prema Salzgitteru, bila ograničena na prvi postupak. Iz tog razloga, nitko se u Salzgitterovo ime nije pojavio na raspravi pred rumunjskim sudom, koji je stoga 6. ožujka 2008. protiv Salzgittera donio presudu zbog ogluhe kojom mu je naložio plaćanje iznosa od 188 330 eura Laminorulu (druga presuda).

8. Salzgitter je protiv druge presude podnio pravni lijek kojim je zatražio njeno ukidanje zbog toga što nije bio pozvan na raspravu u skladu s relevantnim zakonskim odredbama tijekom drugog dijela postupka. Taj pravni lijek Tribunalul Brăila odbacio je odlukom od 8. svibnja 2008., iz razloga što je Salzgitter propustio platiti potrebne sudske pristojbe.

9. Drugu je presudu Landgericht Düsseldorf (regionalni sud u Düsseldorfu, Njemačka) odlukom od 21. studenoga 2008. proglasio izvršivom. Salzgitter je protiv te odluke podnio žalbu.

10. Krajem 2008. Salzgitter je i u Rumunjskoj podnio žalbu kojom je tražio ukidanje druge presude, u kojoj je ponovno isticao da nije uredno pozvan na raspravu. Taj je zahtjev odbačen kao nedopušten presudom od 19. veljače 2009.

11. Salzgitter je potom podnio novi pravni lijek radi ukidanja druge presude zbog pravomoćnosti prve presude. Curtea de Apel Galați (Žalbeni sud u Galatiju, Rumunjska) presudom od 8. svibnja 2009. odbio je taj zahtjev zbog nepravovremenosti, a tu je odluku potvrdio kasnije Înalta Curte de Casație și Justiție (Visoki kasacijski sud, Rumunjska) presudom od 13. studenoga 2009.

12. S obzirom na činjenicu da su iscrpljena pravna sredstva koja su bila dostupna u Rumunjskoj, postupak za izvršenje pokrenut u Njemačkoj – koji je u stadiju žalbe prekinut – je nastavljen. Salzgitterovu tužbu protiv rješenja o izvršivosti Oberlandesgericht Düsseldorf (Viši regionalni sud u Düsseldorfu, Njemačka) odbio je kao neosnovanu odlukom od 28. lipnja 2010.

13. Salzgitter je potom pred Bundesgerichtshofom podnio reviziju zbog pogrešno primijenjenog materijalnog prava protiv izvršivosti druge presude.

3 — Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL 2012 L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.).

14. Zbog dvojbi u vezi s tumačenjem članka 34. stavka 4. Uredbe br. 44/2001, Bundesgerichtshof je odlučio prekinuti postupak i uputiti sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Odnosi li se članak 34. stavak 4. [Uredbe] i na nepomirljive odluke iste države članice (države u kojoj je donesena presuda)?”

15. Pisana očitovanja dostavili su Salzgitter, njemačka, španjolska, talijanska i rumunjska vlada te Europska komisija. Na raspravi od 14. ožujka 2013. svoje argumente usmeno su izložili Salzgitter i Komisija.

III – Očitovanja suda koji je uputio zahtjev i stranaka pred Sudom

16. Sud koji je uputio zahtjev smatra da se razlog za odbijanje prema članku 34. točki 2. Uredbe u ovom slučaju ne može primijeniti, budući da je Salzgitter imao mogućnost pripremiti svoju obranu. On, nadalje, isključuje razloge za odbijanje prema članku 34. točkama 1. i 3. kao i one prema članku 35. Slijedom navedenog, prema viđenju suda koji je uputio zahtjev, ishod postupka ovisi o tumačenju razloga za odbijanje iz članka 34. točke 4. Uredbe. Prema članku 45. stavku 1., ta se odredba primjenjuje na žalbene postupke protiv odluke kojom se proglašava izvršivost.

17. Prema sudu koji je uputio zahtjev, prva presuda, kojom je odbijen Laminorulov zahtjev za isplatu, i druga presuda, kojom je taj zahtjev prihvaćen, su nepomirljive. Sud koji je uputio zahtjev primjećuje, nadalje, da se prva presuda u Njemačkoj može priznati.

18. Iz tih razloga, Bundesgerichtshof predlaže dva različita tumačenja opsega članka 34. točke 4. Uredbe Sudu za razmatranje. Prema prvom shvaćanju, u prilog kojemu ide tekst odredbe, članak 34. stavak 4. Uredbe pretpostavlja odnos između triju država. Izuzetak obuhvaća samo situacije u kojima je država članica u kojoj se priznanje traži suočena s dvije nepomirljive sudske odluke koje su donesene u dvjema različitim državama članicama, ili u državi članici i u trećoj zemlji. Ovo tumačenje podupiru španjolska, talijanska i rumunjska vlada, kao i Komisija.

19. Prema drugom shvaćanju, razlozi za odbijanje također se primjenjuju na situaciju koja uključuje dvije nepomirljive sudske odluke koje su donesene u istoj državi članici („domaći sukob”). Ovaj stav se ponajprije temelji na shvaćanju strukture i cilja članka 34. točaka 3. i 4. Uredbe. U tom smislu, članak 34. točka 3. trebao bi se odnositi na slučajeve koji uključuju dvostrani sukob presuda između države članice u kojoj se priznanje traži i druge države članice, dok bi članak 34. točka 4. obuhvaćao sve preostale situacije u kojima dolazi do sukoba između dvije strane presude. Ovo je stajalište Salzgittera.

20. Njemačka vlada tvrdi da Uredba nije primjerena za rješavanje sukoba između sudskih odluka koji mogu biti riješeni na temelju nacionalnog prava. Ta vlada ipak tvrdi da u iznimnim slučajevima, kao što je slučaj pred sudom koji je uputio zahtjev, u kojima se takav sukob ne može riješiti na temelju prava države članice podrijetla, članak 34. točku 4. Uredbe treba primijeniti kako bi se popunila pravna praznina. Ovu mogućnost, koju podupire Salzgitter kao alternativu, također navodi i sud koji je uputio zahtjev.

IV – Analiza

A – Opće napomene

21. Na isti način kao i kod njene prethodnice, Briselske konvencije⁴, cilj Uredbe je „utvrditi koji sud je nadležan u sporovima o građanskim i trgovačkim stvarima u odnosima među državama članicama te olakšati priznanje i izvršenje sudskih odluka”⁵.

22. Pravila kojima se uređuje, s jedne strane, nadležnost, i s druge strane, priznanje i potom izvršenje, čine dva stupa koji su nužni za ostvarivanje slobodnog protoka sudskih odluka, koji se ovom Uredbom želi postići.⁶

23. Kao prvo, pravila o međunarodnoj sudskoj nadležnosti, uključujući posebnu i isključivu nadležnost, sadržana su u Poglavlju II Uredbe kako bi se olakšalo prekogranično vođenje sporova.

24. Međutim, pravila o nadležnosti sama za sebe ne bi mogla spriječiti ometanje usklađenog sudovanja u Europskoj uniji pokretanjem višestrukih postupaka pred različitim sudovima zbog istih zahtjeva. To bi bilo protivno drugom cilju Uredbe, koji je „osigurati da u dvjema državama članicama ne budu donesene dvije nepomirljive sudske odluke”⁷.

25. Stoga, da bi se spriječilo paralelne postupke pred sudovima različitih država članica i izbjeglo sukobe među presudama, pravila o nadležnosti iz Poglavlja II. Uredbe nadopunjuju odredbe Odjeljka 9. o litispenciji. Ta pravila su usvojena kako bi se od početka onemogućilo donošenje sudskih odluka koje bi bile u sukobu⁸.

26. Drugo, postupci priznanja i izvršenja omogućuju da presuda ima jednak učinak i u državi članici u kojoj se traži priznanje i u državi članici u kojoj je presuda donesena⁹. Postupak izvršenja je detaljnije naveden u Odjeljku 2. Poglavlja III. Uredbe.

27. Prema načelu uzajamnog povjerenja u sudovanju u Europskoj uniji, „postupak kojim se postiže izvršivost sudske odluke iz jedne države članice u drugoj državi članici mora biti učinkovit i brz”¹⁰. Prema tome, kada se u državi članici donese sudska odluka, može se izvršiti u drugoj državi članici „ako je, po zahtjevu bilo koje zainteresirane stranke, u njoj proglašena izvršivom”¹¹. Prema članku 41. „[s]udska odluka proglašava se izvršivom odmah po dovršetku formalnosti iz članka 53.”, odnosno, po predočenju primjerka presude „koja zadovoljava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine autentičnosti” i standardnog obrasca iz Priloga V. Uredbe, koji je ispunio sud koji je donio presudu. Članak 45. stavak 2. zabranjuje sudu od kojeg se izvršenje zahtijeva da stranu sudsku odluku preispituje s obzirom na meritum tijekom tog postupka.

28. Unatoč gore navedenim pravilima o litispenciji, nepomirljive sudske odluke su neizbježne – na primjer, ako sud pred kojim se postupak vodi nije upoznat s postupkom koji je u tijeku, a pokrenut je pred drugim sudom ranijeg datuma. Stoga, u članku 34. Uredbe također se određuju pravila za rješavanje takvih sukoba kada je presuda već donesena.

4 — Konvencija od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1978 L 304, str. 36.) kako je izmijenjena konvencijama o pristupanju novih država članica toj konvenciji.

5 — Predmet C-292/10 G [2012], točka 44. i navedena sudska praksa.

6 — Vidjeti uvodne izjave 6. i 10. preambule Uredbe.

7 — Vidjeti uvodnu izjavu 15. preambule Uredbe.

8 — Vidjeti, u odnosu na članak 21. Briselske konvencije, presudu Gasser od 9. prosinca 2003. (C-116/02, Zb., str. I-14693, t. 41. i 42. i navedenu sudsku praksu).

9 — Presuda od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, Zb., str. I-9511, t. 31.).

10 — Vidjeti uvodnu izjavu 17. preambule Uredbe.

11 — Vidjeti članak 38. stavak 1. Uredbe.

29. Prvi razlog za odbijanje priznanja i izvršenja odnosi se na pitanja javnog poretka.¹² Drugi razlog za odbijanje, naveden u članku 34. stavku 2., u bitnome se odnosi na povrede postupka koje mogu dovesti i do povreda prava obrane. Konačno, izuzeća prema članku 34. staccima 3. i 4. odnose se na nepomirljive odluke. Dok prema članku 34. stavku 4. strana sudska odluka koja je prva donesena ima prednost u skladu s načelom *prior tempore, potior jure*, članak 34. stavak 3. Uredbe dopušta da sudske odluke iz države članice u kojoj se traži priznanje prevladaju nad sudskim odlukama iz druge države članice, neovisno o datumima kad su te sudske odluke donesene.¹³

30. U odnosu na ova izuzeća, Sud je, kao prvo, smatrao da ih treba tumačiti strogo, kako bi se osigurao slobodni protok sudskih odluka, s obzirom na to da ona predstavljaju prepreku ostvarenju jednog od temeljnih ciljeva Uredbe¹⁴. Drugo, izuzeća su taksativne prirode¹⁵. Treće, članak 34. točke 2., 3. i 4. Uredbe su *lex specialis* u odnosu na članak 34. točku 1. koja je općenite naravi. Stoga je članak 34. točka 1. neprimjenjiv u slučaju kada su pitanja javnog poretka uređena drugim izuzećima¹⁶.

31. Gore navedenim pravilima ne usklađuju se postupovni propisi država članica niti se na bilo koji način na njih utječe¹⁷. Preciznije, ona ne stvaraju dodatne pravne lijekove protiv nacionalnih sudskih odluka koje su postale pravomoćne. Sve što čine je reguliranje učinaka nepomirljivih sudskih odluka koje potječu od različitih sudova.

32. Doista, kao što je istaknuo sud koji je uputio zahtjev, pravila slična onima iz Uredbe postoje i u nacionalnim postupovnim sustavima. Pravila te vrste ne samo da sprječavaju domaće sukobe u situacijama kada je više tužbi podneseno pred više različitih sudova u istoj državi članici (odnosno, nacionalna pravila o litispencijiji) već mogu omogućavati i različite pravne lijekove protiv nacionalnih sudskih odluka¹⁸.

33. Iz očitih razloga nedostaci sudske odluke donesene u jednoj državi članici mogu se otkloniti samo pravnim mehanizmima koji su dostupni u toj državi članici, a ne kroz pravne poretke drugih država članica. Prema tome, cilj je Uredbe samo pružanje sredstva za otklanjanje poremećaja u vladavini prava koji se ne mogu otkloniti na razini nacionalnog postupovnog prava. Naime, sukob do kojeg dolazi zbog nepomirljivih sudskih odluka u istom pravnom poretku mogu riješiti same stranke. S obzirom na to da domaća pravna sredstva već postoje, Uredba ne traži da se sudu druge države članice, odnosno države članice u kojoj se traži priznanje, dodijeli ovlast da zanemari – a time zapravo i ukine – sudsku odluku iz države članice u kojoj je donesena. Takva ovlast možda čak i ne postoji u pravnom poretku države članice u kojoj je sudska odluka donesena u slučajevima kada su obje odluke postale pravomoćne.

34. Kada se radi o izvršavanju stranih sudskih odluka, potrebno je razlikovati delibacijski postupak – odnosno postupak za proglašavanje strane sudske odluke izvršivom – i stvarno naknadno izvršenje strane sudske odluke. Prvi teži uključivanju strane sudske odluke u pravni poredak države članice u kojoj se priznanje zahtijeva te se u cijelosti uređuje Uredbom. Stvarno se izvršenje, s druge strane,

12 — Vidjeti članak 34. točku 1. Uredbe. Prema članku 45., razlozi za odbijanje iz članka 34. također se primjenjuju i na postupke povodom pravnog lijeka protiv odluke o proglašenju izvršivosti.

13 — Vidjeti, na primjer, presuda od 4. veljače 1988., Hoffmann (145/86, Zb., str. 645.).

14 — Vidjeti, u odnosu na članak 34. točku 1. Uredbe, presuda od 6. rujna 2012., Trade Agency (C-619/10, t. 48. i navedenu sudsku praksu).

15 — Prism Investments, t. 33. i 43.

16 — Vidjeti, u odnosu na članak 27. stavak 3. Briselske konvencije, Hoffmann, t. 21., i u odnosu na članak 34. točku 2. Uredbe, mišljenje nezavisne odvjetnice Kokott u predmetu Trade Agency, t. 68. Vidjeti također Jenardovo Izvješće o Konvenciji o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1979 C 59, str. 1), str. 45.

17 — Vidjeti, u vezi s time, G, t. 44. i navedenu sudsku praksu.

18 — Bundesgerichtshof se s tim u vezi poziva na članak 580. stavak 7. točku (a) njemačkog Zakona o parničnom postupku, koji predviđa pravni lijek protiv nepomirljivih presuda (podložno poštovanju roka iz članka 586. stavka 1.), i odgovarajuće odredbe iz članka 322. stavka 1. i 7. rumunjskog Zakona o parničnom postupku na koji se na temelju članka 324. stavka 1. primjenjuje sličan rok.

uređuje nacionalnim pravom te države članice, u opsegu u kojem se to područje ne usklađuje zakonodavstvom EU. Stranka stoga može osporavati stvarno izvršenje onako kako bi prema odredbama nacionalnog prava pobijala sudsku odluku koju je donijela država članica u kojoj se priznanje zahtijeva¹⁹.

35. Kao sažetak, u odnosu na prekogranične sporove u građanskim i trgovačkim stvarima, uredba uspostavlja cjelovit sustav koji uređuje međunarodnu nadležnost te priznanje i izvršenje presuda. Kao prvo, određuje nadležni sud. Kao drugo, sprječava sudove koji su također nadležni da rješavaju isti slučaj kao i sud pred kojim je prvi postupak pokrenut. Kao treće, omogućuje priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka na isti način kao da su donesene u državi članici u kojoj se to zahtijeva. Kao četvrto, omogućuje pravna sredstva u slučaju nepomirljivih presuda kada se taj sukob ne može riješiti na zahtjev privatne stranke.

36. Na postavljeno pitanje treba odgovoriti na temelju ovih općih napomena.

B – Je li članak 34. stavak 4. primjenjiv na situaciju poput one u postupku pred sudom koji je uputio zahtjev?

37. Bez izričitog dovođenja u pitanje dopuštenosti zahtjeva za prethodnu odluku, španjolska i rumunjska vlada, kao i Komisija, izražavaju sumnju u to jesu li prva i druga presuda međusobno nespojive.

38. Po ovom pitanju, naglasio bih da, u zahtjevu za prethodnu odluku, Bundesgerichtshof navodi da su, prema njegovu mišljenju, dvije sudske odluke o kojima je riječ nepomirljive te da se prva presuda može priznati u Njemačkoj. U postupcima za prethodnu odluku, nije na Sudu ispitivanje kako je sud koji je uputio zahtjev prikupio i ocijenio činjenice, s obzirom na to da je to u nadležnosti nacionalnih sudova²⁰. Sud stoga mora na postavljeno pitanje odgovoriti na temelju podataka koje mu je nacionalni sud pružio, neovisno o izraženim dvojbama. Međutim, čini mi se da bi, kad bi se Sud složio s gore navedenim vladama i Komisijom, postojala opasnost da se postavljeno pitanje smatra čisto hipotetskim.

39. Međutim, s obzirom na navode stranaka tijekom rasprave, moram istaknuti da se ne može tvrditi da su te sudske odluke pomirljive samo zato što se prva presuda, kojom se odbija tužba, ne može izvršiti. Razlozi za odbijanje priznanja prema članku 34. točkama 3. i 4. Uredbe, na koje upućuje članak 45. stavak 1., ne zahtijevaju da obje presude budu izvršive, ako stvaraju pravne posljedice koje su uzajamno isključive²¹.

40. Što se problema iznesenog u postavljenom pitanju tiče, Sud još nije imao priliku tumačiti članak 34. točku 4. Uredbe niti je tumačio odgovarajuću odredbu iz članka 27. stavka 5. Briselske konvencije. Unatoč toj činjenici, jasno mi je da sud ne bi mogao odbiti izvršiti sudsku odluku iz druge države članice iz razloga što je ta odluka nespojiva sa sudskom odlukom koja potječe iz iste države članice.

41. Prema mom mišljenju, to proizlazi iz pravilnog razlaganja pojmova iz članka 34. točke 4. Uredbe.

19 — Vidjeti *Prism Investments*, t. 40.

20 — Vidjeti, osobito, presudu od 11. rujna 2008., *Eckelkamp i dr.* (C-11/07, Zb., str. I-6845, t. 27. i 32.).

21 — Primjera radi upućujem na presudu od 6. lipnja 2002., *Italian Leather* (C 80/00, Zb., str. I-4995). U ovom predmetu presuda Landgericht Koblenz (Regionalni sud u Koblenzu, Njemačka) od 17. studenoga 1998. kojom je odbijen zahtjev za privremene mjere također nije bila izvršiva, za razliku od rješenja Tribunale di Bari (Prvostupanjski sud u Bariju, Italija) od 28. prosinca 1998. kojime je takav zahtjev prihvaćen.

42. Prema općenitoj definiciji iz članka 32. Uredbe, pojam „sudska odluka” treba razumijevati kao „sudska odluka koju je donio sud neke države članice” različite od dotične države članice. S obzirom na tu definiciju, tekst članka 34. točke 4. Uredbe se može proširiti tako da se „sudska odluka [koju je donio sud neke države članice] ne priznaje ... ako je nepomirljiva sa prethodno donesenom sudskom odlukom u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji”. Prema tome, suglasan sam sa španjolskom vladom i Komisijom da tu odredbu treba shvaćati kao da upućuje na odnos između tri države. Posljedično, alternativno tumačenje koje predlažu Salzgitter i njemačka vlada, prema kojem se „druga država članica” iz članka 34. točke 4. u vezi s člankom 34. točkom 3. može shvatiti kao da upućuje na državu članicu različitu od „države članice u kojoj se zahtijeva priznanje”, ne može se održati.

43. Još važnije, međutim – kao što je gore navedeno – iz samog sustava koji je uspostavljen Uredbom proizlazi da se članak 34. točka 4. ne može primijeniti na „domaći sukob”.

44. Uredba se ne miješa u postupovnu autonomiju država članica, uključujući i načelo pravomoćno presuđene stvari (*res judicata*). Ne smije se tumačiti tako da sud države članice u kojoj se zahtijeva izvršenje može odbiti izvršenje strane sudske odluke koja se, u svakom slučaju, može osporavati prema domaćim propisima, zbog navodne nepomirljivosti s prethodno donesenom sudskom odlukom iz iste države članice. Stoga je članak 34. točka 4. Uredbe primjenjiv samo u opsegu u kojem stranke ne mogu –zbog uključenosti više sudova iz različitih država članica – osporavati sudsku odluku na temelju nepomirljivosti s drugom sudskom odlukom. Kao što je Salzgitterov zastupnik priznao u odgovoru na moje pitanje tijekom rasprave, Salzgitter je imao dovoljne mogućnosti osporavati drugu presudu u Rumunjskoj. Tumačenje članka 34. točke 4. na način da uključuje „domaće sukobe” pružilo bi Salzgitteru mogućnost da pobije drugu presudu uz zaobilaženje nacionalnog postupovnog prava. Osim toga, to bi proizvelo isti učinak kao i priznavanje povrede Salzgitterovog prava na pripremanje svoje obrane prema članku 34. točki 2., što je pravilno odbio sud koji je uputio zahtjev.

45. Nadalje, ne mogu se suglasiti sa Salzgitterom da bi isključivanje „domaćih sukoba” iz opsega članka 34. točke 4. Uredbe bilo problematično zbog toga što bi jednoj sudskoj odluci trebalo dati prednost pred drugom. Naime, pristup koji predlažem znači da Bundesgerichtshof mora dati prednost drugoj presudi, samo zato što je to presuda čije se izvršenje od njega zahtijevalo. Prihvati li Sud moje tumačenje, odluka koju bi Bundesgerichtshof trebao donijeti u ovoj stvari odbijajući Salzgitterovu reviziju predstavljala bi „sudsku odluku” u smislu članka 32. Uredbe. Ta bi sudska odluka potom prevladala nad prvom sudskom odlukom na temelju članka 34. točke 3. Uredbe jer uključuje spor između istih stranaka neovisno o datumu njena donošenja. Tako bi sam sustav koji je uspostavljen Uredbom zahtijevao, u ovom slučaju, davanje prednosti drugoj presudi.

46. Dodajem da se čini da usporedivo sekundarno zakonodavstvo u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima podupire moje stajalište da razlog za odbijanje iz članka 34. točke 4. Uredbe pretpostavlja odnos između tri države.

47. Članak 21. stavak 1. Uredbe br. 805/2004²², članak 22. stavak 1. Uredbe br. 1896/2006²³ kao i članak 22. stavak 1. Uredbe br. 861/2007²⁴, propisuju da se izvršenje može odbiti zbog ranije presude donesene u *bilo kojoj* državi članici. Međutim, ti uvjeti za odbijanje svi podliježu uvjetu da nepomirljivost *nije bila i nije mogla biti istaknuta* kao prigovor u sudskom postupku u državi članici u kojoj je odluka donesena. Stoga, čini se jasnim da se razlozi za odbijanje prema tim odredbama ne primjenjuju na situacije kada se pitanje nepomirljivosti moglo riješiti unutar države članice u kojoj je sudska odluka donesena, kao što je slučaj pred sudom koji je uputio zahtjev.

22 — Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje nesporne tražbine (SL 2004 L 143, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 172.).

23 — Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL 2006 L 399, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 7., str. 94.).

24 — Uredba (RZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL 2007 L 199, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 100.).

48. Štoviše, odredbe drugih relevantnih pravnih akata²⁵ na isti način kao i Uredba upućuju na „drugu državu članicu” ili na izraz sličan u tom smislu. Ove odredbe stoga ne upućuju na pristup različit od onog opisanog u ovome mišljenju.

49. Zaključno, ne mogu se suglasiti sa stajalištem koje podupiru njemačka vlada i Salzgitter, prema kojem bi se članak 34. točka 4. analogijom (koju njemačka vlada naziva „iznimnim okolnostima”) ipak primjenjivao. Primjena pravnog pravila analogijom pretpostavljala bi postojanje zakonske praznine²⁶. Iz razloga navedenih u prvom dijelu moje ocjene, čini se da je ova materija u cijelosti obuhvaćena Uredbom, ostavljajući pravnom poretku svake države članice rješavanje situacija „domaćih sukoba”. Slijedom navedenog, u vezi s time u Uredbi ne uočavam pravnu prazninu.

50. Iz objašnjenih razloga, zauzimam stajalište da se članak 34. točka 4. ne primjenjuje na situaciju koja uključuje dvije sukobljene sudske odluke iz iste države članice.

V – Zaključak

51. S obzirom na gore izloženo, predlažem da Sud odgovori Bundesgerichtshofu kako slijedi:

Članak 34. točka 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima ne uključuje odbijanje ili povlačenje proglašenja izvršivosti sudske odluke iz druge države članice koja je nepomirljiva s ranijom prijašnjom sudskom odlukom glede istog predmeta i istih stranaka, koja je donesena u istoj državi članici kao i sudska odluka za koju se zahtijeva proglašenje izvršivosti.

25 — U ovom kontekstu, upućujem na:

- (i) Članak 22. točku (d) i članak 23. točku (f) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003 L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133.);
- (ii) Članak 24. točku (d) Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL 2009 L 7, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 5., str. 138.);
- (iii) Članak 40. točku (d) Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka te prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL 2012 L 201, str. 107.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 296.);
- (iv) Članak 45. stavak 1. točke (c) i (d) Uredbe br. 1215/2012;
- (v) Članak 34. stavak 4. Konvencije o nadležnosti i priznavanju te izvršavanju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Luganu 30. listopada 2007. (SL 2007, L 339, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, svezak 19., poglavlje 6., str. 185.), (Konvencija koristi pojam „druga država koju obvezuje ova Konvencija”); i
- (vi) Članak 9. točka (g) Haške konvencije od 30. lipnja 2005. o sporazumima o izboru suda (Konvencija koristi pojam „druga država“, dostupno na URL: <http://www.hcch.net/>).

26 — Vidjeti, u vezi s time, presudu od 12. prosinca 1985., Krohn v BALM (165/84, Zb., str. 3997, t 13. i 14.).